

Instruccions

INSTRUCCIÓ PER LA QUAL S'ESTABLEIX EL MARC I ELS CRITERIS GENERALS D'APLICACIÓ DE LA LLEI 27/2013, DE 27 DE DESEMBRE, DE RACIONALITZACIÓ I SOSTENIBILITAT DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL, AL MUNICIPI DE BARCELONA

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Objecte i justificació de la necessitat de la present Instrucció

El dia 31 de desembre de 2013 va entrar en vigor, de conformitat amb allò previst a la seva disposició final sisena, la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (en endavant LRSAL), publicada en el Butlletí Oficial de l'Estat núm. 312, del 30 de desembre de 2013, suplement en llengua catalana.

La disposició addicional cinquena LRSAL estableix que *les disposicions d'aquesta Llei són d'aplicació als municipis de Madrid i Barcelona, sense perjudici de les particularitats de la seva legislació específica i amb estricta subjecció als principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera*.

Aquesta declaració comporta la necessitat d'efectuar una reflexió respecte l'abast i incidència de la nova Llei en els àmbits de l'actuació i organització del municipi de Barcelona, operació que ha d'afrontar-se ineludiblement des de la perspectiva de la vigència del règim especial de què gaudeix, garantit estatutàriament i legalment.

Pauta interpretativa

Des de la perspectiva apuntada, cal partir doncs del fet que, de conformitat i a l'empara d'allò disposat a la disposició addicional sisena de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL), i a l'article 89 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC), aprovat per la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol (EAC), el municipi de Barcelona gaudeix del règim especial integrat per les disposicions contingudes a la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona (LREB), i a la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona (CMB). El municipi disposa així mateix del règim financer especial regulat en la pròpia LREB, en aplicació d'allò establert a l'article 161 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat per Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març (TRLRHL).

La conseqüència que se segueix del reconeixement i la garantia de l'estatut propi de la ciutat no és cap altra que l'aplicació directa i preferent de les normes especials, amb desplaçament de qualsevol altra norma relativa a l'àmbit material cobert per les normes especials, aplicant-se supletòriament les normes generals en cas de silenci o insuficiència de les primeres. En definitiva, es tracta de preservar les especialitats reconegudes i garantides -a través del cos normatiu que s'ha assenyalat-, tant pel legislador bàsic estatal com pel legislador autonòmic català de desenvolupament, per a l'efectivitat de la garantia institucional de l'autonomia local, en el cas de Barcelona, al servei d'una gestió administrativa eficaç i eficient, sostenible des del punt de vista financer, pròxima a les ciutadanes i als ciutadans i adequada per a la satisfacció de les necessitats específiques d'una gran ciutat com la capital de Catalunya.

A partir d'aquestes premisses s'articula la present Instrucció que tradueix els criteris generals a seguir en l'aplicació de la LRSAL per aquest Ajuntament, de forma que proporcioni als diferents operadors municipals el coneixement i concreció de les pautes a observar en relació als aspectes que s'hi contemplan. Cal

remarcant que aquesta Instrucció, com no pot ser d'altra manera, té caràcter marcat, per tant, podrà ser desenvolupada mitjançant altres instruccions en què s'abordin en detall, totalment o parcialment, aquells aspectes de la LRSAL que hom estimi necessitats de pronunciament, aclariment o concreció.

També cal fer notar, malgrat pugui resultar una obvietat, que la Instrucció s'ha elaborat en atenció a la situació en què es troba la Corporació a la data de la seva aprovació. Així, i amb independència dels canvis que es puguin produir en la legislació en el futur –o d'aquells altres que derivin del judici de constitucionalitat de la Llei que en el seu dia faci el Tribunal Constitucional-, una eventual variació de dita situació, determinaria l'aplicabilitat de certes disposicions i preceptes de la LRSAL que no són aplicables en el context actual -tot i que la Instrucció s'hi refereix ni que sigui a tall divulgatiu del contingut de la Llei-. Aquest seria el cas de les prohibicions de creació d'entitats instrumentals (disposició addicional novena, apartat 1, LBRL) a partir d'estar sotmès a un pla econòmic financer o d'ajust; o de la moratòria fins al 30 de juny de 2015 en l'aplicació de les limitacions establertes en els articles 75 bis i ter i 104 bis LBRL, en el moment en què es deixessin de reunir els requisits establerts a la disposició transitòria desena LRSAL.

L'article 7.1 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, disposa que els òrgans administratius exerceixen les seves competències sota la direcció i la supervisió de l'òrgan de què depenen jeràrquicament, que pot emetre instruccions i circulars o ordres de serveis per a fixar, respectivament, els criteris per a l'aplicació de les normes jurídiques en l'exercici de les seves funcions i per al funcionament dels serveis.

Per tot això, vistos els informes de la Secretaria General, la Intervenció General, la Direcció dels Serveis Jurídics i la Gerència de Recursos Humans i Organització, la Comissió de Govern, en sessió celebrada el dia 11 de juny de 2014, ha aprovat la següent

INSTRUCCIÓ

I. Competències

I.1 Marc competencial específic de l'Ajuntament de Barcelona

El sistema competencial dissenyat per la LRSAL no altera l'esfera de competències atribuïda al municipi de Barcelona per la seva legislació especial:

(1) Quadre essencial de les competències municipals, en especial les pròpies i les delegades: el municipi de Barcelona té les competències atribuïdes per la CMB i la LREB, les que li atribueixen les altres normes i les que li siguin delegades per les altres administracions (article 59 CMB i 1.4 LREB).

(2) Garantia de l'autonomia municipal: d'acord amb l'autonomia garantida constitucionalment als municipis, el que preveu l'Estatut d'autonomia de Catalunya i el que estableix la Carta Europea d'Autonomia Local, es reconeix a l'Ajuntament de Barcelona el dret i la capacitat efectiva per ordenar i gestionar els assumptes públics que afectin els seus ciutadans, en el marc de l'ordenament jurídic, sota la seva pròpia responsabilitat i en benefici dels seus habitants (article 2.1 LREB).

Aquesta previsió, d'altra banda, és coherent a la que ja amb anterioritat s'havia contingut a l'article 58.1 CMB, segons la qual per a l'efectivitat de l'autonomia garantida constitucionalment i del règim de capitalitat reconegut en la CMB, i també per al compliment de les finalitats establertes per l'article 2 de la Llei reguladora de les bases del règim local i en la Carta europea d'autonomia local, la legislació de l'Estat i la de la Generalitat de Catalunya han d'assegurar al municipi de Barcelona l'atribució de les competències procedents d'acord amb la seva capacitat de gestió, i també la participació en la gestió dels serveis i els equipaments de l'Estat o de la Generalitat bàsics per al desenvolupament de la ciutat.

(3) Clàusula general de competències a favor del municipi, que inclou competències subsidiàries i complementàries: l'Ajuntament de Barcelona pot promoure tota classe d'activitats i prestar tots els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats dels ciutadans que no estiguin expressament atribuïts a altres administracions públiques. Així mateix, pot portar a terme activitats i serveis complementaris als que porta a terme l'Administració estatal i autonòmica (article 3 LREB).

Aquesta clàusula també s'havia anticipat amb anterioritat a l'article 58 CMB en el seu apartat 3, conforme al qual en tot cas l'Ajuntament pot promoure tota classe d'activitats i prestar tots els serveis públics que afectin l'interès general dels ciutadans i que no estiguin expressament atribuïts a altres administracions públiques. En aquest supòsit, l'Ajuntament pot fer activitats complementàries de les pròpies d'aquestes administracions.

(4) Règim financer especial: en aplicació del que preveu l'article 161 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, la LREB estableix el règim financer especial del municipi de Barcelona. En tot el que no regula el títol IV d'aquesta llei, és aplicable la normativa estatal en matèria d'hisendes locals (article 4 LREB).

El manteniment del marc competencial singular del municipi de Barcelona implica la continuïtat de la seva vigència en els termes establerts a les normes legals a què s'ha fet menció, les quals contenen, entre d'altres extrems, el reconeixement d'un plus de la potestat normativa atribuïda al municipi i dels subjectes legalment legitimats per a exercir la iniciativa corresponent.

1.2 Criteris interpretatius

En l'àmbit competencial els aspectes que requereixen un pronunciament són els que s'identifiquen a continuació:

1. 1. Exercici de competències diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació

1.1.1. Informes previs i vinculants de l'art. 7.4 LBRL sobre sostenibilitat financera i no duplicitat (o execució simultània del mateix servei públic)

L'article 7.4 LBRL estableix:

«Les entitats locals només poden exercir competències diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació quan no es posi en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera i no s'incorri en un supòsit d'execució simultània del mateix servei públic amb una altra administració pública. A aquests efectes, són necessaris i vinculants els informes previs de l'Administració competent per raó de matèria, en què s'assenyali la inexistència de duplicitats, i de l'Administració que tingui atribuïda la tutela financera sobre la sostenibilitat financera de les noves competències.

En tot cas, l'exercici d'aquestes competències s'ha d'efectuar en els termes previstos en la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes».

De la lectura del precepte i del seu acarament amb el règim especial, pel que fa a l'aplicació al municipi de Barcelona, la interpretació que se'n segueix és la següent:

(1) La LRSAL no conté cap disposició de caràcter retroactiu i, per tant, desplega els seus efectes a partir de la seva entrada en vigor, produïda el 31 de desembre de 2013. En conseqüència, per a la continuïtat de l'exercici de competències diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació preexistent a l'entrada en vigor de la Llei, no caldrà efectuar cap tipus d'actuació. L'Ajuntament té l'habilitació legal per al seu exercici i, per tant, no caldrà sol·licitar cap dels informes esmentats en el precepte que s'ha transcrit.

(2) Quant a l'exercici *ex novo* de competències d'aquesta naturalesa, tampoc no serà exigible a l'Ajuntament de Barcelona la sol·licitud dels informes sobre sostenibilitat financera i no duplicitat, ja que preval l'habilitació competencial al municipi prevista als articles 3 LREB i 58 CMB, que no pot resultar condicionada per l'actuació vinculant d'una altra administració.

(3) En qualsevol dels casos, l'exercici de les competències diferents de les pròpies i de les delegades mai no pot anar en detriment de la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

1.1.2. Convenis, acords i altres instruments amb finançament per a l'exercici de les competències de l'article 7.4 LBRL

Conforme a la disposició addicional novena LRSAL, els convenis, acords i altres instruments de cooperació ja subscrits, en el moment de l'entrada en vigor de la Llei, per l'Estat i les comunitats autònomes amb tota classe d'entitats locals, que comportin qualsevol tipus de finançament destinat a sufragar l'exercici per part d'aquestes últimes de competències diferents a les enumerades als articles 25 (pròpies) i 27 (delegades) LBRL, s'han d'adaptar a la LRSAL a 31 de desembre de 2014. Transcorregut aquest termini sense que s'hagin adaptat queden sense efecte.

Aquesta disposició és plenament aplicable al municipi de Barcelona, motiu pel qual hauran d'adaptar-se a la LRSAL aquells convenis, acords i altres instruments en què es donin les expressades circumstàncies i que tinguin una vigència que s'estengui més enllà del 31 de desembre de 2014. Els òrgans gestors han d'identificar i elaborar una relació comprensiva de la totalitat de convenis, acords i altres instruments en què apareixen que es donen els supòsits de fet contemplats a la disposició addicional novena LRSAL, la qual s'ha de trametre, en el termini màxim de dos mesos a comptar des de l'aprovació d'aquesta Instrucció, a la Secretaria General i a la Direcció dels Serveis Jurídics per a la seva validació.

L'adaptació s'ha de circumscriure a l'acreditació de no posar en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, sense que procedeixi –en coherència amb el que s'ha dit a l'apartat 1.1.1 anterior– la sol·licitud dels informes sobre sostenibilitat financera i no duplicitat previstos a l'article 7.4 LRSAL. La justificació de l'extrem esmentat es farà mitjançant un informe específic sobre aquest particular, l'emissió del qual corre a càrrec de l'òrgan gestor.

1.1.3. Determinacions a incloure en el pla economicofinancer

Quan per incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de despesa, calgui formular un pla economicofinancer, entre altres determinacions, el pla ha d'incloure la supressió de competències que exerceixi l'Ajuntament que siguin diferents de les pròpies i de les exercides per delegació (art. 116 bis LBRL).

1.2. Competències delegades

La regulació es conté a l'article 27 LBRL, modificat per la LRSAL:

1.2.1. Règim jurídic

En la seva observança caldrà estar a les determinacions següents, totes elles aplicables al municipi de Barcelona:

- (1) L'efectivitat de la delegació requereix en tot cas l'acceptació de l'Ajuntament.
- (2) La seva durada no podrà ser inferior a 5 anys.

(3) La delegació ha d'anar acompanyada en tot cas del finançament corresponent, per a la qual cosa és necessària l'existència de dotació pressupostària adequada i suficient en els pressupostos de l'Administració delegant per a cada exercici econòmic, i és nul·la sense aquesta dotació.

(4) L'incompliment de les obligacions financeres per part de l'Administració autònoma delegant faculta l'Ajuntament per compensar-les automàticament amb altres obligacions financeres que aquest tingui amb aquella.

(5) La disposició o l'acord de delegació ha d'establir les causes de revocació o renúncia de la delegació, entre les quals s'inclou l'incompliment de les obligacions financeres per part de l'Administració delegant. L'acord de renúncia l'ha adopta el Plenari del Consell Municipal.

(6) La comunitat autònoma delegant ha d'incloure en els convenis de col·laboració amb les entitats locals una clàusula de garantia dels compromisos de pagament a càrrec seu consistent en l'autorització a l'Administració General de l'Estat per aplicar retencions en les transferències que els corresponguin per aplicació del seu sistema de finançament (art. 57 bis.1 LBRL).

1.2.2. Règim transitori

(1) Els acords de delegació vigents a l'entrada en vigor de la LRSAL només es poden prorrogar si inclouen la clàusula de garantia esmentada al paràgraf anterior (art. 57 bis. 2 LBRL).

Els òrgans gestors han d'identificar i elaborar una relació comprensiva de la totalitat dels acords de delegació de competències que impliquin obligacions financeres o compromisos de pagament a càrrec de la comunitat autònoma, vigents a la data d'aprovació d'aquesta Instrucció i que hagin de ser prorrogats, la qual s'ha de trametre, en el termini màxim de dos mesos a comptar des de dita aprovació, a la Secretaria General i a la Direcció dels Serveis Jurídics per a la seva validació.

(2) Els convenis, acords i altres instruments de cooperació ja subscrits, en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, per l'Estat i les comunitats autònomes amb tota classe d'entitats locals, que comportin qualsevol tipus de finançament destinat a sufragar l'exercici per part d'aquestes últimes de competències delegades s'han d'adaptar a la LRSAL a 31 de desembre de 2014. Transcorregut aquest termini sense que s'hagin adaptat queden sense efecte.

Els òrgans gestors han d'identificar i elaborar una relació comprensiva de la totalitat de convenis, acords i altres instruments amb finançament per a l'exercici de competències delegades que estenguin la seva vigència més enllà del 31 de desembre de 2014, relació que s'ha de trametre, en el termini màxim de dos mesos a comptar des de l'aprovació d'aquesta Instrucció, a la Secretaria General i a la Direcció dels Serveis Jurídics per a la seva validació.

L'adaptació s'ha de circumscriure a la inclusió en el corresponent conveni, acord o instrument de la clàusula de garantia dels compromisos de pagament consistent en l'autorització a l'Administració General de l'Estat per aplicar retencions en els termes descrits a l'article 57 bis.1 LBRL. La preparació dels expedients –que, en tot cas, han d'incloure el pertinent informe justificatiu– correspon als respectius òrgans gestors, que els han de sotmetre a l'òrgan municipal competent per a la seva aprovació.

1.3. Activitats complementàries (art. 28 LBRL)

Malgrat que la LRSAL deixa sense contingut l'article 28 LBRL, l'Ajuntament Barcelona disposa d'una específica clàusula general de competències al seu favor i té plenament reconeguda la facultat per a l'exercici d'activitats complementàries en mèrits d'allò disposat a l'article 58 CMB i a l'article 3 LREB (abans citats), i no té cap transcendència per al municipi la supressió del contingut de l'article 28.

1.4. Fórmules de gestió unificada o supramunicipal de serveis

L'article 62.1 CMB disposa que la coordinació de l'activitat de l'Ajuntament amb la de l'Administració de l'Estat i amb la de l'Administració de la Generalitat es fa només si les formes de cooperació voluntària no garanteixen els objectius perseguits, i afegeix el seu apartat 2 que els instruments de coordinació han de consistir en òrgans de col·laboració o en plans sectorials formulats amb l'audiència de l'Ajuntament de Barcelona.

En la seva virtut, i en la dels preceptes concordants del règim especial relatiu al sistema competencial municipal, no és aplicable al municipi de Barcelona la previsió de l'article 36.2.a) LBRL conforme a la qual «*quan la Diputació detecti que els costos efectius dels serveis prestats pels municipis són superiors als dels serveis coordinats o prestats per ella, inclourà en el pla provincial fórmules de prestació unificada o supramunicipal per reduir els seus costos efectius*».

1.5. Iniciativa per a l'exercici d'activitats econòmiques

La regulació es conté a l'article 86 LBRL, modificat per la LRSAL:

(1) A l'expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat de la mesura s'hi ha de justificar que la iniciativa no genera risc per a la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal i ha de contenir una anàlisi del mercat, relatiu a l'oferta i a la demanda existent, a la rendibilitat i als possibles efectes de l'activitat local sobre la concurrència empresarial.

La preparació de l'expedient –que, en tot cas, ha d'incloure la justificació i anàlisi indicades- correspon als respectius òrgans gestors, que l'han de sotmetre a l'òrgan municipal competent per a la seva aprovació.

(2) Per a l'execució efectiva en règim de monopoli de les activitats reservades es requereix complir amb els tràmits dels tràmits referits a la conveniència del règim de monopoli i demanar informe de l'autoritat de competència corresponent. La CMB no exigeix el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la Corporació per a l'adopció d'aquest acord.

1.6. Continuïtat de les competències relatives a la salut, els serveis socials, els serveis d'inspecció sanitària i els d'ensenyament

El trasllat de competències relatives a la salut, els serveis socials i els serveis d'inspecció sanitària (disposicions transitòries primera, segona i tercera LRSAL) no és d'aplicació al municipi de Barcelona, ni tampoc el trasllat diferit relatiu a l'ensenyament (disposició addicional quinzena LRSAL).

Barcelona disposa d'una regulació específica i singular d'aquestes matèries, fins al punt que es gestionen mitjançant els consorcis creats *ex lege* per l'article 61.7 CMB (Habitatge, Serveis Socials i Educació), als quals cal afegir el Consorci Sanitari de Barcelona referit en el mateix precepte. Les competències en matèria d'inspecció sanitària s'exerceixen per l'Agència de Salut Pública de Barcelona ex article 105 amb relació a article 103, apartat tercer, CMB.

II. ÀMBITS ORGANITZATIU I INSTITUCIONAL

2.1. Majoria requerida per a l'adopció de determinats acords

Resulta d'aplicació al municipi de Barcelona la nova disposició addicional setzena de la LBRL:

(1) Excepcionalment, quan el Plenari del Consell Municipal no assoleixi, en una primera votació, la majoria necessària per a l'adopció d'acords prevista a la LBRL, la Comissió de Govern –equivalent de la junta de govern local a Barcelona- té competència per aprovar:

- a) El pressupost de l'exercici immediatament següent, sempre que prèviament hi hagi un pressupost prorrogat.
- b) Els plans economicofinancers, els plans de reequilibri i els plans d'ajust a què es refereix la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril.
- c) Els plans de sanejament de la Corporació o els plans de reducció de deutes.
- d) L'entrada de la Corporació en els mecanismes extraordinaris de finançament vigents a què es refereix la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, i, en particular, l'accés a les mesures extraordinàries de suport a la liquiditat que preveu el Reial decret llei 8/2013, de 28 de juny, de mesures urgents contra la morositat de les administracions públiques i de suport a entitats locals amb problemes financers.

(2) La Comissió de Govern ha de retre compte al Plenari en la primera sessió que se celebri amb posterioritat a l'adopció dels acords que esmenta l'apartat anterior, els quals han de ser objecte de publicació de conformitat amb les normes generals que els siguin aplicables.

2.2. Consorticis

2.2.1. Consorticis legals

El règim previst a la LRSAL per als consorcis no és d'aplicació als consorcis legals establerts a la CMB, tant per la vigència del règim especial com, sobretot, per la seva diferent naturalesa jurídica.

2.2.2. Sobre la subsidiarietat de la constitució de consorcis

(1) L'article 57.3 LBRL, modificat per la LRSAL, estableix que *«la constitució d'un consorci només pot tenir lloc quan la cooperació no es pugui formalitzar a través d'un conveni i sempre que, en termes d'eficiència econòmica, aquella permeti una assignació més eficient dels recursos econòmics. En tot cas, s'ha de verificar que la constitució del consorci no posa en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda de l'entitat local de què es tracti, així com del mateix consorci, que no pot demandar més recursos dels previstos inicialment»*.

Sense perjudici de l'observança dels requisits de millora de l'eficiència de la gestió pública, eliminació de duplicitats administratives i compliment de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (article 57.2 LBRL) –extremes, tots ells, que es justificaran a l'expedient mitjançant un informe de l'òrgan gestor-, la subsidiarietat del consorci respecte del conveni no és d'aplicació a Barcelona, llevat del que es dirà en el paràgraf següent; de conformitat amb allò disposat a l'article 60 CMB, la cooperació té caràcter voluntari i pot, en exercici de l'autonomia emparada a l'article 58.1 CMB, es pot articular indistintament a través d'un mitjà o d'un altre.

(2) No obstant això, el precepte sí és aplicable a les altres entitats locals, raó per la qual la constitució del consorci d'un consorci serà subsidiària a la subscripció d'un conveni quan en el consorci s'hagin d'integrar altres entitats locals.

2.2.3. Règim jurídic: adscripció dels consorcis

La disposició final segona LRSAL modifica la disposició final vintena de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJ-PAC), establint el règim jurídic dels consorcis. Aquesta disposició és aplicable al municipi de Barcelona, el règim especial del qual no estableix cap regulació específica d'aquesta matèria.

Per aquest motiu els estatuts de cada consorci han de determinar l'Administració pública a la qual s'adscriuen –segons l'ordre de prelación establert a la pròpia disposició final vintena LRJ-PAC- així com el seu règim orgànic, funcional i financer. Els consorcis s'han de subjectar al règim de pressupost, comptabilitat i control de l'administració pública a què estiguin adscrits. Hauran de formar part dels

pressupostos i incloure's en el compte general de l'administració pública d'adscripció.

2.2.4. Adaptació d'estatuts

(1) Els consorcis en què participa l'Ajuntament de Barcelona o els seus ens dependents o vinculats han d'adaptar els seus estatuts a les previsions de la Llei abans del 31 de desembre de 2014. Si aquesta adaptació dóna lloc a un canvi en el règim jurídic aplicable al personal al seu servei o en el seu règim pressupostari, comptable o de control, aquest nou règim serà d'aplicació a partir de l'1 de gener de l'any següent (disposició transitòria sisena LRSAL).

La Direcció del Programa de Consorcis i Fundacions, en el termini d'un mes a comptar des de l'aprovació d'aquesta Instrucció, la comunicarà a la totalitat dels consorcis que consoliden amb l'Ajuntament de Barcelona, interessant de cadascun d'ells la tramesa a la Secretaria General i a la Direcció dels Serveis Jurídics –en un termini màxim de tres mesos- de les propostes d'adaptació a la LRSAL dels corresponents estatuts en la forma que aquí s'indica. L'esmentada Direcció formarà un inventari comprensiu de la totalitat dels consorcis que han d'adaptar els seus estatuts, del qual se'n donarà compte a la Comissió de Govern.

(2) L'adaptació d'estatuts no resulta d'aplicació als consorcis constituïts abans de l'entrada en vigor de la LRSAL que:

- No tinguin la consideració d'Administració pública a efectes del Sistema Europeu de Comptes
- Estiguin participats per entitats locals i entitats privades
- No estiguin sotmesos a pèrdues durant dos exercicis consecutius
- No rebin ni hagin rebut subvencions de les administracions públiques en els cinc exercicis anteriors al d'entrada en vigor de la LRSAL independentment de les aportacions a què estiguin obligats els ens consorciats.

Aquests consorcis, mentre es mantinguin totes les condicions esmentades, es regeixen pel que preveuen els seus respectius estatuts (disposició addicional catorzena LRSAL).

2.2.5. Personal dels consorcis

(1) L'apartat cinquè de la disposició final vintena LRJ-PAC, modificada per la disposició final segona LRSAL estipula que el personal al servei dels consorcis pot ser funcionari o laboral procedent exclusivament d'una reassignació de llocs de treball de les administracions participants, el seu règim jurídic és el de l'Administració pública d'adscripció i les seves retribucions en cap cas poden superar les que aquella estableix per a llocs de treball equivalents.

(2) En aquest sentit, les noves incorporacions de personal en els consorcis haurà de procedir, en el cas del personal funcionari, d'una reassignació de llocs de treball en els termes de 59 i 60 del Reial decret 364/1995 de 10 de març i dels articles 110 i 118 del Decret 123/1997 de 13 de maig, reglament general de provisió de llocs de treball de la Generalitat de Catalunya, i en el cas del personal laboral fix, a través de la successió d'empresa prevista a l'article 44 de l'Estatut dels treballadors així com també a través del mecanisme de la disposició addicional vint-i-unena de la Llei 22/2013, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2014.

Els consorcis, de manera excepcional i en els termes de la disposició addicional vint-i-unena de la Llei 22/2013, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2014, poden realitzar contractacions temporals.

Pel que fa al personal que prestava els seus serveis en els consorcis en el moment d'entrada en vigor de la LRSAL, se li mantindrà l'*statu quo* previ.

Finalment, aquells consorcis constituïts abans de l'entrada en vigor de la LRSAL que prestin els serveis mínims de l'article 26 LBRL (aquest seria el cas del Consorci de Biblioteques) podran dotar-se de personal que no sigui funcionari o laboral procedent d'una reassignació de llocs de treball de les Administracions participants

(disposició addicional tretzena LRSAL), tenint en compte les previsions de les lleis de pressupostos generals de l'Estat.

(3) El personal de consorcis que quedin adscrits a l'Ajuntament de Barcelona se'ls aplicarà el règim jurídic configurat per la normativa de règim local en allò que afecti a personal, sense perjudici de la concreció de les condicions de treball en el conveni col·lectiu que resulti d'aplicació, tot tenint en compte que les seves retribucions no podran superar les establertes per a llocs de treball equivalents a l'Ajuntament de Barcelona.

(4) En l'adaptació dels estatuts, a efectuar durant l'any 2014, caldrà preveure un doble règim: reconeixement i manteniment de la situació prèvia del personal que prestava serveis abans de l'entrada en vigor de LRSAL i el que s'inicia precisament amb l'adaptació estatutària operada en compliment de la LRSAL.

(5) Els consorcis no poden tenir personal eventual; no es tracta d'una relació pròpia dels consorcis en tant que ens trobem, normalment, davant d'uns ens prestadors de serveis. La interpretació conjunta i harmònica dels números 3 i 4 de l'art. 104.bis LBRL determinen la prohibició indicada. Per això, dins del termini d'adaptació dels estatuts (31 de desembre de 2014) cal:

- a) analitzar els diferents llocs de treball eventual existents per determinar si es tracten de direccions d'àrea o d'alta direcció;
- b) transformar en personal d'alta direcció els llocs de treball que efectivament tinguin aquesta naturalesa; i
- c) amortitzar les places del consorci que siguin de personal eventual d'assessorament o confiança especial.

La Direcció del Programa de Consorcis i Fundacions, en el termini màxim de dos mesos a comptar des de l'aprovació d'aquesta Instrucció, establirà un programa per a l'execució, seguiment i control del procés que s'ha descrit del qual se'n donarà compte a la Comissió de Govern.

2.2.6. Improcedència de la classificació dels consorcis

No és aplicable als consorcis locals l'exigència de classificació prevista a la disposició addicional dotzena LBRL, atès el diferent redactat entre els seus números 1 i 2 i que el període d'adaptació dels estatuts és diferent en el cas de les entitats del núm. 2 i la dels consorcis (un any, segons la disposició transitòria sisena LRSAL).

2.3. Convenis

2.3.1. Règim general

(1) La subscripció de convenis ha de millorar l'eficiència de la gestió pública, eliminar duplicitats administratives i complir amb la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (art. 57.2 LBRL), extrems tots ells que s'hauran de justificar mitjançant informe de l'òrgan gestor.

(2) En els convenis de col·laboració entre la comunitat autònoma i l'Ajuntament que impliquin obligacions financeres o compromisos de pagament a càrrec de la primera, s'hi ha d'incloure una clàusula de garantia dels compromisos de pagament consistent en l'autorització a l'Administració General de l'Estat per aplicar retencions a les transferències que els corresponguin per aplicació del seu règim de finançament (art. 57 bis.1 LBRL).

2.3.2. Règim transitori

(1) Els convenis de col·laboració vigents a l'entrada en vigor de la LRSAL només es poden prorrogar si inclouen la clàusula de garantia esmentada al paràgraf (2) de l'apartat 2.3.1 anterior (art. 57 bis. 2 LBRL).

Els òrgans gestors identificaran i elaboraran una relació comprensiva de la totalitat dels acords de delegació de competències que impliquin obligacions financeres o compromisos de pagament a càrrec de les Comunitats Autònomes, vigents a la data d'aprovació d'aquesta Instrucció i que hagin de ser prorrogats, que serà tramesa, en el termini màxim de dos mesos a comptar des de dita aprovació, a la Secretaria General i a la Direcció dels Serveis Jurídics per a la seva validació.

(2) Els convenis, acords i altres instruments de cooperació ja subscrits, en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, per l'Estat i les comunitats autònomes amb tota classe d'entitats locals, que comportin qualsevol tipus de finançament destinat a sufragar l'exercici per part d'aquestes últimes de competències delegades o competències diferents a les enumerades als articles 25 i 27 de la LBRL, s'hi han d'adaptar a la LRSAL a 31 de desembre de 2014. Transcorregut aquest termini sense que s'hagin adaptat queden sense efecte.

Així doncs, i tal com s'ha especificat a l'apartat 1.1.2, els òrgans gestors han d'identificar i elaborar una relació comprensiva de la totalitat de convenis, acords i altres instruments en què apareixen que es donen els supòsits de fet contemplats a la disposició addicional novena LRSAL, la qual s'ha de trametre, en el termini màxim de dos mesos a comptar des de l'aprovació d'aquesta Instrucció, a la Secretaria General i a la Direcció dels Serveis Jurídics per a la seva validació.

En el cas de convenis, acords i altres instruments relatius a l'exercici de competències diferents de les dels articles 25 i 27 LBRL, l'adaptació s'ha de circumscriure a l'acreditació de no posar en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la Hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, sense que procedeixi –en coherència amb el que s'ha dit a l'apartat 1.1.1 anterior- la sol·licitud dels informes sobre sostenibilitat financera i no duplicitat previstos a l'article 7.4 LRSAL. La justificació de l'extrem esmentat s'ha de fer mitjançant un informe específic sobre aquest particular, l'emissió del qual corre a càrrec de l'òrgan gestor.

I en el cas de convenis, acords i altres instruments relatius a l'exercici de competències delegades, l'adaptació consisteix en la inclusió en el corresponent document de la clàusula de garantia dels compromisos de pagament consistent en l'autorització a l'Administració General de l'Estat per aplicar retencions en els termes descrits a l'article 57 bis.1 LBRL. La preparació dels expedients –que, en tot cas, han d'incloure el pertinent informe justificatiu- correspon als respectius òrgans gestors, que els han de sotmetre a l'òrgan municipal competent per a la seva aprovació.

2.4. Formes de gestió dels serveis públics

2.4.1. Elecció del mode de gestió

(1) L'article 85.2 LBRL, redactat de nou per la LRSAL, disposa que únicament es podrà fer ús de l'entitat pública empresarial i de la societat mercantil *«quan quedi acreditat mitjançant memòria justificativa elaborada a l'efecte que són més sostenibles i eficients que les formes que disposen les lletres a) [gestió per la mateixa entitat local] i b) [organisme autònom local], per a la qual cosa s'han de tenir en compte els criteris de rendibilitat econòmica i recuperació de la inversió. A més, a l'expedient hi ha de constar la memòria justificativa de l'assessorament rebut que s'ha d'elevat al ple per a la seva aprovació, on s'han d'incloure els informes sobre el cost del servei, així com el suport tècnic rebut, que s'han de publicar. A aquests efectes, s'ha d'obtenir l'informe de l'interventor local, el qual ha de valorar la sostenibilitat financera de les propostes plantejades, de*

conformitat amb el que preveu l'article 4 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera».

Aquesta limitació a la possibilitat d'escollir entre les diverses formes de gestió directa dels serveis no és aplicable al municipi de Barcelona, per suposar una restricció indeguda a la lliure determinació per l'Ajuntament de la forma de gestió que estimi més pertinent tal com preveuen els articles 45 i ss CMB.

2.4.2. Contingut de l'expedient

Sense perjudici del que s'acaba de dir, sí són aplicables al municipi els aspectes següents:

- (1) La justificació de l'opció per la fórmula més sostenible i eficient.
- (2) S'exigeix l'informe d'Intervenció. L'aprovació d'una forma de gestió és un acte amb transcendència econòmica.
- (3) La memòria ha de contenir la valoració dels aspectes indicats en aquest article, però no són elements vinculants, sinó que s'han d'avaluar de manera global amb d'altres criteris que afecten la presa de decisions.
- (4) La memòria (amb l'assessorament o els informes tècnics emesos) s'ha d'elevat al Consell Municipal.

2.5. Estatut dels membres de la Corporació

Són aplicables les disposicions de la LRSAL i, en particular, les següents:

2.5.1. Retribucions

(1) De conformitat amb el que estableix l'article 75 bis LBRL, introduït per la LRSAL, els pressupostos generals de l'Estat determinen, anualment, el límit màxim total que poden percebre els membres de les corporacions locals per tots els conceptes retributius i assistències, exclosos els triennis a què si s'escau tenen dret els funcionaris de carrera que estiguin en situació de serveis especials. Segons la taula continguda a la disposició addicional norantena de la Llei de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2014 (introduïda pel Reial decret llei 1/2014, de 24 de gener), aquest límit màxim, per a l'any 2014, queda fixat en 100.000 € per a municipis de més de 500.000 habitants.

(2) No obstant l'anterior, de conformitat amb allò establert a la disposició transitòria desena LRSAL, a les entitats locals que compleixin amb els objectius d'estabilitat pressupostària i deute públic, i a més el seu període mitjà de pagament als proveïdors no superi en més de 30 dies el termini màxim previst a la normativa de morositat, no se'ls han d'aplicar, amb caràcter excepcional, aquesta limitació fins al 30 de juny de 2015.

La Secretaria General de Coordinació Autònoma i Local del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de publicar una llista d'entitats locals que poden acollir-se a aquesta moratòria, un cop rebuda la comunicació feta per aquestes al Ministeri conforme apleixen els requisits anteriors.

(3) És admissible la percepció d'indemnitzacions per raó de despeses efectives realitzades en l'exercici del càrrec.

(4) L'Ajuntament de Barcelona comunicarà en el seu moment a les restants entitats i organismes locals de què formin part els càrrecs electes municipals, l'import total de les retribucions anuals i assistències que els hi corresponguin en atenció al seu règim de dedicació, a efectes d'allò establert a l'article 75 bis LBRL.

És viable la percepció d'assistències a òrgans d'entitats que no pertanyin al sector públic local.

2.5.2. Dedicacions

(1) El nombre màxim de dedicacions exclusives en el cas de Barcelona queda fixat en trenta-dos.

(2) No obstant l'anterior, de conformitat amb allò establert a la disposició transitòria desena LRSAL, a les entitats locals que compleixin amb els objectius d'estabilitat pressupostària i deute públic, i a més el seu període mitjà de pagament als proveïdors no superi en més de 30 dies el termini màxim previst a la normativa de morositat, no se'ls han d'aplicar, amb caràcter excepcional, aquesta limitació fins al 30 de juny de 2015.

En cap cas, les Entitats Locals que reuneixin aquests requisits no poden incrementar el nombre total de càrrecs públics electes amb dedicació exclusiva respecte al que tenien a data 31 de desembre de 2012.

La Secretaria General de Coordinació Autònoma i Local del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de publicar una llista d'entitats locals que poden acollir-se a aquesta moratòria, un cop rebuda la comunicació feta per aquestes al Ministeri conforme aconsegueixen els requisits anteriors.

(3) Les limitacions quantitatives a les dedicacions parcials únicament estan establertes en relació als municipis de menys de 1.000 habitants (disposició addicional norantena de la Llei de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2014). La LBRL es remet a l'acord plenari per fixar la dedicació mínima i per determinar les retribucions

2.5.3. Altres aspectes

Consellers/es de Districte: no són càrrecs electes, ni tampoc personal municipal. Tenen el seu reconeixement en el règim especial de Barcelona i caldria desenvolupar el seu règim retributiu i de dedicació en una eventual modificació de la CMB.

2.6. Classificació d'entitats vinculades o dependents de l'Ajuntament

Està contemplada a la disposició addicional dotzena LBRL, modificada per la LRSAL, d'aplicació a l'Ajuntament de Barcelona en la mesura que aquest no disposi d'una regulació específica sobre el particular:

(1) Correspon al Consell Municipal la classificació de les entitats vinculades o dependents que integrin el sector públic local en tres grups. Aquesta classificació determinarà el nombre màxim de membres del consell d'administració i de l'òrgan superior de govern o administració de l'entitat (15 membres per les del grup 1, 12 membres per les del grup 2 i 9 membres per les del grup 3) que, en el seu cas, puguin acreditar el dret a la percepció de retribucions o assistències, si bé el nombre màxim d'integrants d'aquests òrgans serà el que, en cada cas, els hi correspongui estatutàriament. La classificació també determinarà el nivell en què l'entitat se situa a efectes de la seva estructura organitzativa, amb fixació del nombre mínim i màxim de directius, així com la quantia màxima de la retribució total, amb determinació del percentatge màxim del complement de lloc i variable.

(2) Sense perjudici de la publicitat legal a què estiguin obligades, les entitats incloses al sector públic local han de difondre a través de la seva pàgina web la composició dels seus òrgans d'administració, gestió, direcció i control, incloent-hi les dades i l'experiència professional dels seus membres. Les retribucions que perceben els membres dels esmentats òrgans es s'han de recollir anualment en la memòria d'activitats de l'entitat.

(3) Les entitats han d'adoptar les mesures necessàries per adaptar els seus estatuts o normes de funcionament intern al que preveu la LBRL en el termini màxim de tres mesos comptats des de la comunicació de la classificació.

(4) Tal com s'ha indicat a l'anterior apartat 2.2.6, l'exigència de classificació d'aquestes entitats no és aplicable als consorcis.

III. PERSONAL

3.1. Determinació del sistema de fonts

Els funcionaris al servei de l'Administració local es regeixen, en tot el que no disposa la LBRL, per la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, per la resta de la legislació de l'Estat en matèria de funció pública, així com per la legislació de les comunitats autònomes, en els termes de l'article 149.1.18.^a de la Constitució (article 92 LBRL, redactat de nou per la LRSAL). Cal tenir present la vigència del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya que remet una part important del règim estatutari dels empleats públics municipals a la regulació autonòmica (art. 300.1 LMC).

3.2. Règim del personal adscrit en virtut d'una delegació

Es manté la regulació anterior. No s'ha introduït cap canvi respecte a la precedent redacció de l'article 27 LBRL.

3.3. Retribucions

Les lleis anuals de pressupostos generals de l'Estat poden establir un límit màxim i mínim total que per tots els conceptes retributius pugui percebre el personal al servei de les entitats locals i entitats que en depenen en funció del grup professional dels funcionaris públics o equivalent del personal laboral, així com d'altres factors que es puguin determinar les lleis de pressupostos generals de l'Estat de cada any (art. 75 bis LBRL, introduït per la LRSAL).

3.4. Personal eventual

La dotació de llocs de treball la cobertura dels quals correspon a personal eventual està limitada en l'article 104 bis LBRL, introduït per la LRSAL:

(1) A Barcelona, com a municipi de població superior a 500.000 habitants, el seu nombre no pot excedir el 0,7 per cent del nombre total de llocs de treball de la plantilla de les respectives entitats locals, considerant a aquests efectes els ens que tinguin la consideració d'Administració pública en el marc del Sistema Europeu de Comptes.

No obstant això, de conformitat amb allò establert a la disposició transitòria desena LRSAL, a les entitats locals que compleixin amb els objectius d'estabilitat pressupostària i deute públic, i a més el seu període mitjà de pagament als proveïdors no superi en més de 30 dies el termini màxim previst a la normativa de morositat, no se'ls han d'aplicar, amb caràcter excepcional, aquesta limitació fins al 30 de juny de 2015.

En cap cas, les entitats locals que reuneixin aquests requisits no poden incrementar el nombre total de llocs de treball de personal eventual respecte al que tenien a data 31 de desembre de 2012.

La Secretaria General de Coordinació Autonòmica i Local del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de publicar una llista d'entitats locals que poden acollir-se a aquesta moratòria, un cop rebuda la comunicació feta per aquestes al Ministeri conforme compleixen els requisits anteriors.

(2) El personal eventual només es pot incloure en ajuntaments, diputacions i consells insulars, i s'ha d'assignar sempre als serveis generals de l'entitat local en la plantilla de la qual aparegui consigna. Només es poden assignar excepcionalment, amb caràcter funcional, a altres serveis o departaments de

l'estructura pròpia de l'entitat local, si ho reflecteix expressament el seu reglament orgànic.

(3) L'Ajuntament, a través de la Gerència de Recursos Humans i Organització, publicarà semestralment a la seva seu electrònica i al Butlletí Oficial de la Província el nombre dels llocs de treball reservats a personal eventual.

(4) L'alcalde o l'alcaldesa ha d'informar el Plenari del Consell Municipal, amb caràcter trimestral i dins del despatx d'ofici de la corresponent sessió, del compliment del que preveu en l'article 104 bis LBRL.

(5) Cal regular el règim jurídic de figures com ara comissionats, síndic o síndica de greuges, consellers de districte, que són pròpies de l'Ajuntament de Barcelona però no són personal eventual *stricto sensu*.

(6) Pel que fa al personal eventual d'alta direcció s'ha d'estar a allò disposat a l'article 53.1 CMB, en atenció al qual «*el Reglament orgànic ha d'establir el nombre, la denominació, les funcions i el règim dels llocs de treball ocupats per personal d'alta direcció*». Cal exercir la iniciativa normativa per a la modificació del ROM amb la finalitat de regular les figures gerencials com a alts càrrecs, així com els llocs de direcció de nivell 28 i 30 reservats a funcionaris de carrera, a proveir mitjançant lliure designació. Excepcionalment, es pot preveure una convocatòria pública de designació en els termes de l'article 13 EBEP, que a efectes de seguretat social estarien enquadrats en el personal eventual de direcció.

En tot cas, aquesta regulació s'ha de redactar, tramitar i aprovar de manera que sigui vigent, com a molt tard, a data 30 de juny de 2015.

3.5. Funcionaris amb habilitació de caràcter nacional

La regulació es conté a l'article 92 bis LBRL, introduït per la LRSAL:

(1) Correspon a l'Ajuntament l'aprovació de les bases per al concurs ordinari i la convocatòria per a la provisió dels llocs vacants.

(2) L'Ajuntament ha de sol·licitar autorització expressa de l'Administració General de l'Estat per a la cobertura pel sistema de lliure designació de llocs de treball que tinguin encomanades les funcions de control i fiscalització interna de la gestió econòmic-financera i pressupostària, i la comptabilitat, tresoreria i recaptació. Igualment es requerirà l'informe previ de l'AGE per al cessament d'aquests funcionaris.

3.6. Massa salarial del personal laboral

La regulació es conté a l'article 103 bis LBRL, introduït per la LRSAL:

(1) L'Ajuntament ha d'aprovar anualment la massa salarial del personal laboral del sector públic local respectant els límits i les condicions que s'estableixin amb caràcter bàsic a la llei de pressupostos generals de l'Estat (article 20.4 i concordants de la LPGE 2014).

(2) Aquesta aprovació comprendrà la corresponent al propi Ajuntament, organismes, entitats públiques empresarials i altres ens públics i societats mercantils locals dependents, així com les dels consorcis adscrits i de les fundacions en les quals es presenti alguna de les següents circumstàncies:

a) que es constitueixin amb una aportació majoritària, directa o indirecta, de les entitats esmentades; i

b) que el seu patrimoni fundacional, amb un caràcter de permanència, estigui format en més d'un 50 per 100 per béns o drets aportats o cedits per les entitats referides.

(3) La massa salarial aprovada s'ha de publicar a la seu electrònica de la Corporació i al Butlletí Oficial de la Província en el termini de 20 dies.

L'aprovació de la massa salarial del personal laboral es farà amb l'aprovació del Pressupost General.

3.7. Contractes mercantils i d'alta direcció

La regulació es conté a la disposició addicional dotzena LBRL, modificada per la LRSAL:

3.7.1. Retribucions

(1) Les retribucions a fixar en els contractes mercantils o d'alta direcció subscrits pels ens, els consorcis, les societats, els organismes i les fundacions que conformen el sector públic local es classifiquen, exclusivament, en bàsiques i complementàries.

(2) Les retribucions bàsiques ho són en funció de les característiques de l'entitat i inclouen la retribució mínima obligatòria assignada a cada màxim responsable, directiu o personal contractat.

(3) Les retribucions complementàries comprenen un complement de lloc i un complement variable. El complement de lloc retribuiria les característiques específiques de les funcions o llocs directius i el complement variable retribuiria la consecució d'uns objectius prèviament establerts.

(4) Les retribucions en espècie que, si s'escau, es percebin computen a efectes de complir els límits de la quantia màxima de la retribució total. La quantia màxima de la retribució total no pot superar els límits que fixa anualment la Llei de pressupostos generals de l'Estat.

3.7.2. Adaptació de contractes

(1) El contingut dels contractes mercantils o direcció subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor de la LRSAL s'hi haurà d'adaptar en el termini màxim de tres mesos comptats des de la comunicació a l'entitat de la seva classificació, en els termes assenyalats a l'apartat 2.6 d'aquesta Instrucció.

(2) L'adaptació no pot produir cap increment, en relació amb la seva situació anterior.

3.7.3. Efectes de l'extinció de contractes

L'extinció dels contractes mercantils o d'alta direcció no genera cap dret a integrar-se en l'estructura de l'Administració local de què depengui l'entitat del sector públic en la qual es prestaven aquests serveis, fora dels sistemes ordinaris d'accés.

IV. REDIMENSIONAMENT DEL SECTOR PÚBLIC LOCAL

4.1. Limitacions derivades d'un pla economicofinancer o d'un pla d'ajust

La regulació es conté a la disposició addicional novena LBRL, apartat 1, modificada per la LRSAL:

(1) Per al supòsit d'estar subjecte a un pla economicofinancer o a un pla d'ajust, durant la seva vigència, ni l'Ajuntament ni els seus organismes autònoms no poden

adquirir, constituir o participar en la constitució, directament o indirectament, de nous organismes, entitats, societats, consorcis, fundacions, unitats i altres ens.

Atès que no es donen les circumstàncies assenyalades a la data d'aprovació d'aquesta Instrucció, les limitacions esmentades no resulten d'aplicació ni a l'Ajuntament ni als seus organismes autònoms, motiu pel qual, mentre es mantingui la situació actual, tant l'un com els altres, poden adquirir, constituir o participar en la constitució, directament o indirectament, de nous organismes, entitats, societats, consorcis, fundacions, unitats i altres ens.

(2) Així mateix, durant la vigència d'un pla economicofinancer o a un pla d'ajust, ni l'Ajuntament ni els seus organismes autònoms tampoc no podrien realitzar aportacions patrimonials ni subscriure ampliacions de capital d'entitats públiques empresarials o de societats mercantils locals que tinguin necessitats de finançament. Excepcionalment, podrien realitzar les esmentades aportacions patrimonials si, a l'exercici pressupostari immediatament anterior, haguessin complert amb els objectius d'estabilitat pressupostària i deute públic i el seu període mitjà de pagament a proveïdors no superi en més de trenta dies el termini màxim previst en la normativa de morositat.

Atès que, a dat d'avui, el municipi no està subjecte a cap dels plans que s'han assenyalat, les limitacions esmentades no resulten d'aplicació ni a l'Ajuntament ni als seus organismes autònoms, motiu pel qual, mentre es mantingui la situació actual, tant l'un com els altres, poden realitzar aportacions patrimonials i subscriure ampliacions de capital d'entitats públiques empresarials o de societats mercantils locals que tinguin necessitats de finançament.

4.2. Entitats en situació deficitària

La regulació es conté a la disposició addicional novena, apartat 2, LBRL, modificada per la LRSAL:

(1) Les entitats que a l'entrada en vigor de la LRSAL duguin a terme activitats econòmiques, estiguin adscrites a efectes del Sistema Europeu de Comptes a l'Ajuntament o als seus organismes autònoms, i es trobin en desequilibri financer, han d'aprovar, previ informe de l'Interventor, un pla de correcció de l'esmentat desequilibri. A aquests efectes, i com a part del pla de correcció esmentat l'Ajuntament pot realitzar aportacions patrimonials o subscriure ampliacions de capital de les seves entitats només si, a l'exercici pressupostari immediatament anterior, ha complert amb els objectius d'estabilitat pressupostària i deute públic i el seu període mitjà de pagament a proveïdors no supera en més de trenta dies el termini màxim previst en la normativa de morositat.

(2) Si aquesta correcció no s'acompleix a 31 de desembre de 2014, l'Ajuntament en el termini màxim dels sis mesos següents a comptar des de l'aprovació dels comptes anuals o de la liquidació del pressupost de l'exercici 2014, segons procedeixi, hauria de dissoldre cada una de les entitats que continuï en situació de desequilibri. En cas de no fer-ho, les esmentades entitats quedarien automàticament dissoltes l'1 de desembre de 2015.

Aquests terminis s'amplien fins al 31 de desembre de 2015 i l'1 de desembre de 2016, respectivament, quan les entitats en desequilibri estiguin prestant algun dels següents serveis essencials: proveïment domiciliari i depuració d'aigües, recollida, tractament i aprofitament de residus, i transport públic de viatgers.

(3) La situació de desequilibri financer es refereix, per als ens que tinguin la consideració d'Administració pública a efectes del Sistema Europeu de Comptes, a la seva necessitat de finançament en termes del Sistema Europeu de Comptes, mentre que per als altres ens s'entén com la situació de desequilibri financer manifestada en l'existència de resultats negatius d'explotació en dos exercicis comptables consecutius.

4.3. Entitats de segon nivell

La regulació es conté a la disposició addicional novena, apartats 3 i 4, LBRL, modificada per la LRSAL:

(1) Els organismes, les entitats, les societats, els consorcis, les fundacions, les unitats i els altres ens que estiguin adscrits o vinculats, als efectes del Sistema Europeu de Comptes, a una entitat local o dels seus organismes autònoms, o que en depenguin, no poden constituir, participar en la constitució o adquirir nous ens de qualsevol tipologia, independentment de la seva classificació sectorial en termes de comptabilitat nacional.

Aquesta disposició, continguda a l'apartat 3, no és aplicable al municipi de Barcelona, en virtut del seu règim especial: l'article 45.3.c) CMB disposa que el capital de les societats mercantils amb capital íntegre o majoritàriament municipal pot ser aportat per l'Ajuntament, pels organismes autònoms de caràcter administratiu o econòmic, per entitats de dret públic que ajustin la seva activitat al dret privat o per altres societats amb participació municipal exclusiva o majoritària.

Cal entendre, a més, que la prohibició es refereix a la constitució d'entitats instrumentals de segon nivell. No es prohibeix però, la participació accionarial minoritària (art. 85.ter.2 LBRL).

(2) Per contra, si resultaria d'aplicació, en el seu cas, el mandat de l'apartat 4 de la disposició, conforme al qual els organismes, entitats, societats, consorcis, fundacions, unitats i altres ens que a l'entrada en vigor de la LRSAL «no estiguin en situació de superàvit, equilibri o resultats positius d'explotació, estiguin controlats exclusivament per unitats adscrites o vinculades, als efectes del Sistema Europeu de Comptes, a qualsevol de les entitats locals de l'article 3.1 d'aquesta Llei, o dels seus organismes autònoms, o en depenguin, han d'estar adscrits o vinculats directament a les entitats locals de l'article 3.1 d'aquesta Llei, o n'han de dependre, o bé ser dissolts, en tots dos casos, en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i iniciar, si es dissol, el procés de liquidació en el termini de tres mesos a comptar de la data de dissolució. Si no ho fan, aquestes entitats queden dissoltes automàticament transcorreguts sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

En el cas que aquell control no s'exerceixi amb caràcter exclusiu les esmentades unitats dependents han de procedir a la transmissió de la seva participació en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Els terminis per al canvi d'adscripció, vinculació o dependència, la dissolució i per procedir a la transmissió de la participació corresponent que esmenten els dos paràgrafs anteriors d'aquest apartat 4 s'amplien en un any més quan les entitats en desequilibri estiguin prestant algun dels següents serveis essencials: proveïment domiciliari i depuració d'aigües, recollida, tractament i aprofitament de residus, i transport públic de viatgers».

V. FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ ECONOMICOFINANCERA

5.1. Control intern

La regulació es conté a l'article 213, paràgrafs segon i tercer, del text refós de la LRHL, modificat per la LRSAL:

(1) A proposta del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, el Govern ha d'establir les normes sobre els procediments de control, metodologia d'aplicació, criteris d'actuació, drets i deures del personal controlador i destinataris dels informes de control, que s'hauran de seguir en el desenvolupament de les funcions de control.

(2) La Intervenció General de l'Ajuntament remetrà amb caràcter anual a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat un informe resum dels resultats

dels esmentats controls desenvolupats a cada exercici, en el termini i amb el contingut que es regulin en les normes indicades en el paràgraf anterior.

5.2. Informes sobre resolució de discrepàncies

La nova redacció de l'article 218 del text refós de la LRHL inclou les determinacions següents:

(1) L'òrgan interventor *«ha d'elevat informe al ple de totes les resolucions adoptades pel president de l'entitat local contràries a les objeccions efectuades, així com un resum de les principals anomalies detectades en matèria d'ingressos. Aquest informe ha d'atendre únicament a aspectes i comeses pròpis de l'exercici de la funció fiscalitzadora, sense incloure qüestions d'oportunitat o conveniència de les actuacions que fiscalitzi.*

El que conté aquest apartat ha de constituir un punt independent en l'ordre del dia de la sessió plenària corresponent.

El president de la corporació pot presentar en el ple l'informe justificatiu de la seva actuació».

(2) Sense perjudici de l'anterior, *«quan hi hagi discrepàncies, el president de l'entitat local pot elevar la seva resolució a l'òrgan de control competent per raó de la matèria de l'Administració que tingui atribuïda la tutela financera».*

(3) L'òrgan interventor *«ha de remetre anualment al Tribunal de Comptes totes les resolucions i acords adoptats pel president de l'entitat local i pel ple de la corporació contraris a les objeccions formulades, així com un resum de les principals anomalies detectades en matèria d'ingressos. A aquesta documentació s'hi ha d'adjuntar, si s'escau, els informes justificatius presentats per la corporació local».*

En la interpretació i aplicació d'aquesta normativa es tindrà en compte la regulació continguda a la Llei 1/2006, de 13 de març, per la que es regula el règim especial de Barcelona, tal com explícitament així ho preceptua el nou article 92 bis LBRL, introduït per la LRSAL.

VI. ALTRES ASPECTES

6.1. Cost efectiu dels serveis

La regulació es conté a l'article 116 ter LBRL, introduït per la LRSAL:

(1) Totes les entitats locals han de calcular abans del dia 1 de novembre de cada any el cost efectiu dels serveis que presten, partint de les dades contingudes en la liquidació del pressupost general i, si s'escau, dels comptes anuals aprovats de les entitats vinculades o que en depenguin, corresponent a l'exercici immediatament anterior.

(2) El càlcul del cost efectiu dels serveis ha de tenir en compte els costos reals directes i indirectes dels serveis d'acord amb les dades d'execució de despeses que esmenta l'apartat anterior. Aquests criteris de càlcul s'han de desplegar per ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques.

(3) L'Ajuntament, a través de la Gerència d'Economia, Empresa i Ocupació, comunicarà els costos efectius de cadascun dels serveis al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques per a la seva publicació.

6.2. Extinció de deutes per compensació

La regulació es conté en l'article 109 LBRL, modificat per la LRSAL:

(1) L'extinció total o parcial dels deutes que l'Estat, les comunitats autònomes, la Seguretat Social i qualssevol entitats de dret públic que en depenen tinguin respectivament amb les entitats locals, o viceversa, es pot acordar per via de compensació, quan es tracti de deutes vençuts, líquids i exigibles.

(2) Així mateix, l'extinció total o parcial dels deutes de dret públic que les comunitats autònomes i qualssevol altres entitats de dret públic que en depenen tinguin amb les entitats de dret públic o societats vinculades, dependents o íntegrament participades per les entitats locals, o viceversa, es pot acordar per via de compensació, quan es tracti de deutes vençuts, líquids i exigibles.

6.3. Drets de difícil o impossible recaptació

La regulació es conté a l'art. 193 bis TRLRHL, introduït per la LRSAL:

L'Ajuntament, amb la liquidació del pressupost i a través de la Gerència d'Economia, Empresa i Ocupació, informará el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i el Consell Municipal, del resultat de l'aplicació dels criteris determinants dels drets de difícil o impossible recaptació amb els següents límits mínims:

a) Els drets pendents de cobrament liquidats dins dels pressupost dels dos exercicis anteriors a aquell al qual correspon la liquidació s'han de minorar, com a mínim, en un 25 per cent.

b) Els drets pendents de cobrament liquidats dins dels pressupost de l'exercici tercer anterior a aquell al qual correspon la liquidació s'han de minorar, com a mínim, en un 50 per cent.

c) Els drets pendents de cobrament liquidats dins dels pressupost dels exercicis quart a cinquè anteriors a aquell al qual correspon la liquidació s'han de minorar, com a mínim, en un 75 per cent.

d) Els drets pendents de cobrament liquidats dins dels pressupost dels restants exercicis anteriors a aquell als correspon la liquidació, es minoraran en un 100 per cent.

6.4. Compliment d'obligacions tributàries respecte de béns immobles de la Seguretat Social transferits a altres administracions públiques

(1) La regulació s'inclou en la disposició addicional vuitena LRSAL, conforme a la qual en el supòsit d'incompliment de l'obligació d'assumir per subrogació el pagament de les obligacions tributàries que afectin a béns immobles del patrimoni de la Seguretat Social, que figurin adscrits o transferits a altres administracions públiques o a entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o que en depenen per part d'aquestes, la Tresoreria General de la Seguretat Social ha de comunicar al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques aquest incompliment quan tingui coneixement del mateix, als efectes que es procedeixi a la retenció dels recursos al subjecte obligat per fer front als pagaments esmentats en els termes que s'estableixi legalment.

(2) L'Ajuntament, a través de l'Institut Municipal d'Hisenda, comunicarà a la Tresoreria General de la Seguretat Social l'impagament dels tributs municipals que recaiguin sobre els immobles de referència per tal que es pugui activar el mecanisme de cobrament previst en aquesta disposició.

6.5. Retencions per incompliment de l'obligació de trametre informació al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i al Tribunal de Comptes

La regulació s'inclou en la disposició final tercera LRSAL, per la qual es modifica l'article 36.1 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible:

(1) En el supòsit que les entitats locals incompleixin l'obligació de remetre al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques tota la informació relativa a la liquidació dels seus pressupostos respectius de cada exercici, la Secretaria General de Coordinació Autonòmica i Local ha de retenir a partir del mes de juny de l'exercici següent al qual correspongui aquella liquidació, i fins que es produeixi la regularització de la remissió esmentada, així com la de les liquidacions dels exercicis als quals és aplicable aquesta norma, l'import dels lliuraments a compte i, si s'escau, els avançaments i les liquidacions definitives de la participació en els tributs de l'Estat que els correspongui.

(2) Així mateix, en el supòsit que les entitats locals incompleixin l'obligació de remetre al Tribunal de Comptes la informació a què es refereix l'article 212.5 del text refós de la LRHL, es pot retenir l'import dels lliuraments a compte i, si s'escau, els avançaments i les liquidacions definitives de la participació en els tributs de l'Estat que els correspongui, i fins que es consideri complerta aquesta obligació de remissió. Per tal que la retenció anterior, o la suspensió d'aquesta, es pugui practicar és necessària una comunicació del Tribunal de Comptes a la Secretaria General de Coordinació Autonòmica i Local.

(3) A aquests efectes, ha de ser objecte de retenció la quantia resultant, una vegada practicats, si s'escau, els reintegraments i les devolucions dels avançaments que regulen les lleis de pressupostos generals de l'Estat, així com les retencions a què es refereix la disposició addicional quarta del text refós de la LRHL.

6.6. Patrimoni públic del sòl

La regulació es conté a la disposició final quarta LRSAL, per la qual s'addiciona un nou apartat, el 5, a l'article 39 del Reial decret legislatiu 2/2008, de 20 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei del Sòl:

(1) Excepcionalment, els municipis que disposin d'un patrimoni públic del sòl, el poden destinar a reduir el deute comercial i financer de l'ajuntament, sempre que es compleixin tots els requisits següents:

a) Haver aprovat el pressupost de l'entitat local de l'any actual i haver liquidat els dels exercicis anteriors.

b) Tenir el Registre del patrimoni municipal del sòl correctament actualitzat.

c) Que el pressupost municipal tingui correctament comptabilitzades les partides del patrimoni municipal del sòl.

d) Que existeixi un acord del ple de la corporació local en el qual es justifiqui que no és necessari dedicar aquestes quantitats als fins propis del patrimoni públic del sòl i que es destinaran a la reducció del deute de la corporació local, indicant la manera en què se'n farà la devolució.

e) Que s'hagi obtingut l'autorització prèvia de l'òrgan que exerceixi la tutela financera.

(2) L'import del qual es disposi, l'ha de reposar la corporació local, en un termini màxim de deu anys, d'acord amb les anualitats i els percentatges fixats per l'acord

del ple per a la devolució al patrimoni municipal del sòl de les quantitats utilitzades.

(3) Així mateix, els pressupostos dels exercicis següents al de l'adopció de l'acord han de recollir, amb càrrec als ingressos corrents, les anualitats que esmenta el paràgraf anterior.

6.7. Instal·lacions o infraestructures físiques per a activitats econòmiques

Amb relació a l'article 84 bis, apartat 2, LBRL, modificat per la LRSAL, val a dir que cal resoldre properament sobre l'eventual necessitat de modificar l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres en atenció al règim d'autorització previst en el precepte esmentat.

6.8. Obertura llocs de culte

La disposició addicional dissetena LRSAL ha establert que per a l'obertura de llocs de culte les esglésies, confessions o comunitats religioses han d'acreditar la seva personalitat jurídica civil mitjançant un certificat del Registre d'entitats religioses, emès a aquest efecte, en què ha de constar la ubicació del lloc de culte que es pretengui constituir. Obtinguda aquesta certificació, la seva tramitació s'ha d'ajustar al que disposa l'article 84.1.c) LBRL, sense perjudici d'obtenir la llicència urbanística que correspongui.

En tot cas, a Catalunya, cal estar al que disposa la legislació sectorial, en particular la Llei 16/2009, de 22 de juliol, dels centres de culte.

6.9. Associacions d'entitats locals

La LRSAL modifica l'apartat 3 de la disposició addicional cinquena LBRL i hi incorpora un nou apartat, el 4:

(1) Poden subscriure convenis amb les diferents administracions públiques i així mateix actuar com a entitats col·laboradores de l'Administració en la gestió de les subvencions de les quals puguin ser beneficiàries les entitats locals i els organismes que en depenen.

(2) També poden crear centrals de contractació, a les quals es poden adherir les entitats locals associades, per als serveis, els subministraments i les obres la contractació dels quals l'hagin efectuat aquelles associacions.

(3) Les associacions d'entitats locals d'àmbit estatal amb més implantació en tot el territori tenen la representació institucional de l'Administració local en les seves relacions amb l'Administració General de l'Estat
